

ผลการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ที่ส่งผลต่อทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตซอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Effect of Learning Management by using Davies Instructional Model to Basic Skills of Futsal Mathayomsuksa 5 Students

ชัยวัฒน์ อันปัญญา¹ และ ญดา ธาดานัฐภักดิ์²

Chaiwat Anpanya¹ and Yada Thadanatthaphak²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{1,2}Faculty of Education Mahasarakham University, Thailand

E-mail: ¹63010582006@msu.ac.th; ¹thanarat.s@msu.ac.th

Received May 22, 2022; Revised July 8, 2022; Accepted May 24, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตซอล ของนักเรียนก่อนและหลังการฝึก เทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ 8 แผน 2) แบบวัดทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตซอล 3) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.14/92.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตซอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 73.63 หลังเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 92.24 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตซอล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์; ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตซอล

Abstract

This Article aimed to study (1) to develop of Learning Management by using Davies Instructional Model to pass the criteria 80 percent (2)) to compare Basic Skills of Futsal before and after using for Student's criteria 80 percent. and (3) study the satisfaction on Learning Management by using Davies Instructional Model. The sample of this research were mathayomsuksa 5 students Buraphaphittayakhan Municipal School, Mueang Maha Sarakham Municipality selected with purposive sampling. The research instruments consisted of 1) Plans for Learning Management by using Davies Instructional Model, with 8 Plans 2) Basic Skills of Futsal Test. 3) Satisfaction Survey. The statistics which were used to analyze the data were percentage, average, and standard deviation. The research results were found as follows;

1. The efficiency of the Plans for Learning Management by using Davies Instructional Model was 91.14/92.24 which was higher than the expected criteria.

2. Mathayomsuksa 5 students' who attended the activities had their average scores in basic skills of futsal practical higher than before attending the activities.

3. Overall satisfaction, at most levels among students with the learning management by using Davies Instructional Model

Keywords: Davies Instructional Model for Practical Skill; Basic Skills of Futsal

บทนำ

ฟุตซอลเป็นกีฬาสากลที่ได้รับความนิยมในหมู่ของประชาชนคนไทยทั่วไปเป็นอย่างมากและเป็นที่กีฬาที่ได้รับความนิยมทั่วโลก เนื่องจากฟุตซอลเป็นกีฬาที่สนุกสนาน ตื่นเต้นเร้าใจในทุก ๆ นาทีของการแข่งขันและสามารถจัดการแข่งขันได้ตลอดทั้งปีแข่งขันได้กับทุกสภาพอากาศ ในปัจจุบันฟุตซอลได้มีการพัฒนาไปมากไม่ว่าจะเป็นในด้านระบบการเล่น ทักษะต่าง ๆ ที่ได้นำมาผสมผสานกันเป็นกีฬาประเภททีมที่ดูแล้วสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยมีกติกาเป็นตัวควบคุมการแข่งขัน ซึ่งฟุตซอลเป็นกีฬาที่มีลักษณะการเล่นเหมือนฟุตบอล แต่เป็นการเล่นในร่มที่สนามแข่งขันมีขนาดเล็ก การเล่นฟุตซอลจะแบ่งออกเป็น 2 ทีม โดยแต่ละทีมมีผู้เล่นทั้งหมด 5 คน รวมผู้รักษาประตูทีมละ 1 คน ดังนั้นกีฬาฟุตซอลจึงเป็นกีฬาที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา (ประพันธ์ เปรมศรี และไมตรี กุลบุตร, 2548) นอกจากนี้ฟุตซอลเป็นกิจกรรมทางพลศึกษาประเภทหนึ่งที่ใช้เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายและช่วยส่งเสริมพัฒนาร่างกายให้เกิดความแข็งแรง ก่อให้เกิดความสามัคคี ฟุตซอล จัดเป็นกีฬาประเภททีมซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้

สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโรงเรียน รายวิชา พ 31102 ฟุตซอล ได้กำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการจัดการเรียนรู้พบว่า ด้านผู้เรียนถึงแม้ว่านักเรียนจะสามารถปฏิบัติการเล่นกีฬาชนิดนี้ได้แต่ส่วนใหญ่ยังขาดการใช้ทักษะพื้นฐานอย่างถูกต้อง เช่น ทักษะการส่งลูกบอล ทักษะการเลี้ยงลูกบอล ทักษะการหยุดหรือรับลูกบอล และการยิงประตู เป็นต้น ด้านสื่อการสอนถึงแม้โรงเรียนจะได้จัดซื้อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ แต่ยังไม่เพียงพอและตรงกับความต้องการของนักเรียนและครูผู้สอน ด้านครูผู้สอน ครูยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย นักเรียนขาดการแสวงหาความรู้และความร่วมมือกันในการเรียนรู้ จากสภาพดังกล่าวเมื่อนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันความสามารถด้านกีฬาของหน่วยงานต้นสังกัด พบว่า กีฬาฟุตซอลเป็นกีฬาที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในการแข่งขันไม่ได้รับรางวัลและไม่สามารถเป็นตัวแทนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น (โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร, 2558) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการการสอนทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตซอล พบว่ามีการศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องทักษะฟุตซอลขั้นพื้นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองลานพัฒนาจินตาคักดีอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (เย็นฤดี พิงดี, ลัดดาวัลย์ แก้วใส และรังสรรค์ไพฑูรย์, 2562) การพัฒนารูปแบบการใช้ชุดแบบฝึกทักษะกีฬาฟุตซอล รายวิชาพลศึกษา (ฟุตซอล) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองข่า (ครูประชา วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 (อุษณีย์ ขวางนุกุ่ม, 2562) การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีฬาฟุตซอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ราเชิด คักดีวิเศษ, ประยูร บุญใช้ และ ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์, 2556) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมพื้นฐานการเล่นฟุตซอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (วุฒิกษณ์ กอบบุญ, 2561) แต่ยังไม่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติมาใช้ในการเรียนรู้สำหรับกีฬาฟุตซอล

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัตินั้น ต่างจากการสอนในรายวิชาที่เป็นทฤษฎีความรู้ทั่วไป ซึ่งต้องคำนึงถึงความหลากหลายของทักษะ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินั้นจึงไม่ใช่แค่เพียงบอกเล่าให้ฟังเพียงครั้งเดียว ดังเช่น การบรรยายเนื้อหาความรู้ทั่วไป แต่จะต้องมีวิธีการให้ได้นำความรู้ที่นั้นมาลงใช้หรือฝึกทดลองใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย (บุปผชาติ ทัพหิกรณ และคณะ, 2544; Bloom, 1961) นอกจากนี้ เดวิส (Dave, 1971) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น จุดเด่น คือ มีขั้นตอนที่แสดงถึงการปรับตัวของร่างกาย จุดด้อยคือ 1. ไม่มีการเตรียมความพร้อม 2. ขั้นตอนแรกเป็นการรวมขั้นตอนหลาย ๆ

ขั้นตอนเข้าด้วยกันไม่ได้แยกทักษะย่อย ๆ 3. ไม่มีการปรับเปลี่ยนหรือการสร้างชิ้นงานใหม่ในขั้นตอนสุดท้าย

การศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาฟิสิกส์ อันน่าจะส่งผลต่อทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาสเกตลีลา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาสเกตลีลา ของจังหวัดมหาสารคาม เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ไปใช้สอนในกลุ่มสาระและระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาสเกตลีลา ของนักเรียนก่อนและหลังการฝึก เทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่ส่งผลต่อทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาสเกตลีลา กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพศชายและเพศหญิง จำนวน 40 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 35 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสตามแนวคิดของเดวิส เรื่องทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล จำนวน 8 แผน

2. แบบทดสอบทักษะฟุตบอลของ กฤษ บุญกล้า (2558) มาใช้เป็นเครื่องมือใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบทักษะการเตะบอล (มีค่าความเชื่อมั่น 0.97)

2.2 แบบทดสอบทักษะการเตะลูกบอลกระทบฝ่าผนัง (มีค่าความเชื่อมั่น 0.91)

2.3 แบบทดสอบทักษะการเลี้ยงลูกบอล (มีค่าความเชื่อมั่น 0.90)

2.4 แบบทดสอบทักษะการเตะลูกบอลโค้ง (มีค่าความเชื่อมั่น 0.90)

2.5 แบบทดสอบทักษะการยิงประตู (มีค่าความเชื่อมั่น 0.80)

3. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสตามแนวคิดของเดวิส

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Designs) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) โดยมีลักษณะการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 (E1/E2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะพื้นฐานฟุตบอล ของนักเรียนก่อนและหลังการฝึก เทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยใช้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

ทักษะปฏิบัติฟุตบอล	ด้านกระบวนการ (E ₁) แบบทดสอบ (70)	ด้านผลลัพธ์ (E ₂) (70)
1 การเตะบอล (10 คะแนน)	294	
2 การเตะลูกบอลกระทบฝ่าผนัง (15 คะแนน)	481	
3 การเลี้ยงลูกบอล (15 คะแนน)	462	

ทักษะปฏิบัติฟุตบอล	ด้านกระบวนการ (E ₁) แบบทดสอบ (70)	ด้านผลลัพธ์ (E ₂) (70)
4 การเตะลูกบอลโด่ง (15 คะแนน)	478	
5 การยิงประตู (15 คะแนน)	518	
รวม	2233	2260
$\bar{x}$	63.80	64.57
ร้อยละ	91.14	92.24

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนนักเรียน 35 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เท่ากับ 63.80 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.14 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล หลังเรียน เท่ากับ 64.57 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.24

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล ของนักเรียนก่อนและหลังการฝึก เทียบเกณฑ์ร้อยละ 80

ทักษะปฏิบัติ พื้นฐานกีฬา ฟุตบอล	คะแนนแบบทดสอบ (คะแนนเต็ม 70)		ร้อยละ (Percentage)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
$\bar{x}$	51.54	64.57	73.63	92.24
S.D.	7.01	2.76	10.02	3.94

จากตารางที่ 2 พบว่า จำนวนนักเรียน 35 คน ที่เรียนรู้โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ก่อนเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 73.63 หลังเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 92.24 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส

ลำดับ	ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส	$\bar{x}$	S.D.	ความพึงพอใจ
1	ครูผู้สอนการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.53	0.61	มากที่สุด
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของเดวิส	4.41	0.78	มากที่สุด
3	นักเรียนพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดขึ้น	4.44	0.79	มากที่สุด
4	นักเรียนมีความสุขและพอใจกับเนื้อหาที่ครูใช้สอน	4.38	0.78	มากที่สุด

ลำดับ	ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส	$\bar{X}$	S.D.	ความพึงพอใจ
5	ครูผู้สอนมีการสรุปบทเรียน เนื้อหาได้ถูกต้อง และง่ายต่อการเข้าใจ	4.59	0.66	มากที่สุด
6	นักเรียนชอบปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพื่อนนำเสนอ	4.50	0.71	มากที่สุด
7	นักเรียนชอบวางแผนในการปฏิบัติทักษะกีฬาฟุตบอล	4.56	0.61	มากที่สุด
8	นักเรียนและเพื่อนสนุกเมื่อได้เรียนรู้และปฏิบัติเป็นกลุ่ม	4.56	0.66	มากที่สุด
9	นักเรียนยินดีเสมอเมื่อได้รวมปฏิบัติกับเพื่อนในกลุ่ม	4.56	0.75	มากที่สุด
10	นักเรียนมั่นใจในการแสดงออกกล้าคิดกล้าทำมากขึ้น	4.47	0.86	มากที่สุด
11	นักเรียนพอใจที่ได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.53	0.66	มากที่สุด
12	นักเรียนเข้าใจในการสาธิตการปฏิบัติทักษะฟุตบอล	4.50	0.75	มาก
13	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงทักษะฟุตบอลให้สมบูรณ์ได้	4.35	1.01	มากที่สุด
14	ครูผู้สอนมีการเตรียม อุปกรณ์การฝึกต่างๆ มีเพียงพอต่อการเรียนการสอน	4.44	0.75	มากที่สุด
15	นักเรียนพอใจการวัดและประเมินผลให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.56	0.75	มากที่สุด
16	นักเรียนพอใจที่ได้ทราบคะแนนของตนเองและเพื่อนๆ	4.62	0.49	มากที่สุด
17	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะกีฬาฟุตบอลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.62	0.55	มากที่สุด
โดยรวม		4.51	0.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.72)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่ส่งผลต่อทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตบอล สามารถนำประเด็นที่สำคัญมาอธิบายได้ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส มีค่าเท่ากับ 91.14/92.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หมายความว่า นักเรียนได้คะแนนจากแบบทดสอบย่อยท้ายแผนคิดเป็นร้อยละ 91.14 และแบบทดสอบปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตบอล คิดเป็นร้อยละ 73.63 และ 92.24 ตามลำดับ การที่ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขแผนการฝึกทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตบอลในกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละแผน ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับเหมาะสมมาก จึงได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ราจิต คักดีวิเศษ, ประยูร บุญใช้ และภูมิพงศ์ จอมหงส์ พิพัฒน์ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษพบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.80/85.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และสมปรารถนา ทองนาค (2558); บุญรอด ชาดิยานนท์ (2559); สิทธิวรรณ บุญยะมาลิก (2561); ประเดิมชัย เกาแก้ว (2562); อาณัติ อยู่นัด (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสอนการสันทัดทักษะปฏิบัติของเดวิส ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ที่ส่งผลต่อทักษะปฏิบัติ เช่น กีฬาฟุตบอล แอนด์บอล เปตอง และวิชานาฏศิลป์ ซึ่งสามารถทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตบอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยปฏิบัติพื้นฐานกีฬาฟุตบอล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เป็นการจัดกิจกรรมที่นักเรียนชอบ และสนุกสนาน เนื่องจากได้มีการปฏิบัติจริงในภาคสนาม มีการใช้ร่างกายในการเคลื่อนไหว ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน และได้รับคำชมเชยจากเพื่อนและครูผู้สอน ซึ่งจะเห็นจากที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติทักษะกีฬาฟุตบอล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการปฏิบัติกิจกรรม สนุกสนานกับการเรียนรู้ มีความรัก ความชื่นชม และมีสัมพันธภาพกับเพื่อนในขณะที่เล่นฟุตบอล ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิกษณ์ ก่อบุญ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมพื้นฐานการเล่นฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากใช้แบบฝึกทักษะฟุตบอลแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีทักษะฟุตบอลทั้ง 8 ทักษะ สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังจากใช้แบบฝึกทักษะฟุตบอลแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการเล่นกีฬาฟุตบอล สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการใช้แบบฝึกกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย 15.50 คะแนนและหลังจากใช้แบบฝึกแล้วทำคะแนนเฉลี่ยได้ 24.23 คะแนน และอุษณีย์ ขวางนกขุ้ม (2562) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการใช้ชุดแบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล รายวิชาพลศึกษา (ฟุตบอล) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองข่า (คุรุประชาวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ผลการศึกษพบว่าชุดแบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลรายวิชาพลศึกษา (ฟุตบอล) ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.25/86.53 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ การเปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะกีฬาวอลเลย์บอล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกีฬาวอลเลย์บอล รายวิชาพลศึกษา (วอลเลย์บอล) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ สุเทพ ผลภาค (2550) และดัด นาคกระแสร (2551) ที่ได้อภิปรายผลถึงข้อดีของแบบฝึกทักษะกีฬาวอลเลย์บอล ดังนี้ 1) มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง 2) มีคุณภาพ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัดจริง 3) มีประสิทธิภาพสามารถนำไปพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 4) การฝึกจับ-ส่งลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล การยิงประตู นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนได้สูงขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสมีรูปแบบการฝึกที่เหมาะสมกับนักเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทักษะฟุตบอลของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนที่เรียนในรายวิชาฟุตบอล มีความตั้งใจจริงที่จะได้รับการฝึกฝนทักษะตามแนวคิดของเดวิส เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านทักษะกีฬาวอลเลย์บอล และมีความสนใจ ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีของเดวิสมีความน่าสนใจ และมีความหลากหลายในการขั้นตอนการเรียนการสอนกีฬาวอลเลย์บอลที่กล่าวมา สอดคล้องกับประยง กำประโค (2542) กล่าวว่าระดับความรู้สึกพอใจโดยการได้บรรลุผล หรือการได้ตอบสนองในความต้องการ การคาดหวังความปรารถนา ความอยากของบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากความชอบ ความสนใจมีทัศนคติที่ดีต่อสถานการณ์หรือสิ่งใด ๆ และเห็นว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์และมีคุณค่า และยังสอดคล้องกับอัมพร ชัยสวัสดิ์ (2553) ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวกเป็นความรู้สึกที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยนไปซึ่งมีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุผลหรือเป้าหมายในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ไพโรจน์ บัวสาย (2551) และนพพล สังข์แก้ว (2551) พบว่า ความรู้มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะกีฬาวอลเลย์บอล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้สอนเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ทราบความสามารถ และความพึงพอใจของนักเรียนชัดเจนขึ้นกว่าการวัดความรู้เพียงด้านเดียว การมองเห็นประโยชน์และความสำคัญ นักเรียนต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลมีประสบการณ์จากการได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมและนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การพัฒนาการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ เดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอลของจังหวัดมหาสารคาม เพิ่มมากขึ้นนอกจากนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการเรียนรู้อัตนรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสไปใช้สอนในกลุ่มสาระและระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและตอบสนองความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนและนักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง

1.2 ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนหลักการ วิธีการ เทคนิคให้เข้าใจก่อนนำมาใช้และควรทำความเข้าใจกับนักเรียน มีการอธิบายขั้นตอน จุดมุ่งหมายในการเรียนและเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ นักเรียนทุกคนเข้าใจในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันจนเกิดผลสำเร็จทั้งแก่ตนเองและของกลุ่ม เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มรูปแบบกิจกรรมการฝึกสมรรถภาพทางกายสำหรับนักเรียน ที่หลากหลายและสามารถนำไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ดีในกีฬาฟุตบอล และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกีฬาอื่น ๆ ที่มีการใช้สมรรถภาพคล้ายคลึงกัน

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาในเรื่องอื่น ๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนากีฬาประเภทอื่น ๆ ต่อไป

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนด้วยการฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล กับการสอนวิธีอื่น เช่น การสอนวิธีปกติ การสอนโดยใช้เกม แบบฝึกเสริมทักษะ หรือบทเรียนสำเร็จรูป ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

กฤษ บัญกล้า. (2558). แบบฝึกทักษะการฝึกกีฬาฟุตบอล. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2565, จาก <https://www.kroobannok.com/75474>

- ดัด นาคกระแสร. (2551). การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องกีฬาฟุตบอลสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไม้ตะเคียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภุน เขต 2. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2565, จาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=70182&bcid_id=16
- นพพล สังข์แก้ว. (2551). การพัฒนาโปรแกรมการฝึกกีฬาฟุตบอลสำหรับนักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2565 , จาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=14310&bcid_id=16
- บุญรอด ชาดิยานนท์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาการปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(3), 205–218.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ และคณะ. (2544). ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประเดิมชัย เกาแก้ว. (2562). ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับจินตภาพที่มีผลต่อความสามารถ ในการโยนลูกเบตองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประพันธ์ เปรมศรี และ ไมตรี กุลบุตร. (2548). ประวัติและการตัดสินกีฬาฟุตบอล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประยง กำประโคน. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนกับโปรแกรมการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพโรจน์ บัวสาย. (2551). รายงานการพัฒนาทักษะกีฬาฟุตบอลโดยใช้สื่อประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบ้านอังกัญเสกแอ (ประดิษฐ์ราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2565, จาก <http://www.angkun.net/index.php?>
- เย็นฤดี พิงดี, ลัดดาวัลย์ แก้วใส และ รังสรรค์ โพธิ์พูน. (2562). ผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องทักษะฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองลานพัฒนาจินดาศักดิ์. การประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ศึกษาคณะที่ 2 (Proceedings).

- ราชิต คักดีวิเศษ, ประยูร บุญใช้ และ ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พัฒน์. (2013). การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *Journal of Humanities and Social Sciences Nakhon Phanom University*, 3(2), 27–32.
- วุฒิกษณ์ ก่อบุญ. (2561). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมพื้นฐานการเล่นฟุตบอล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 1(3), 67–78.
- สมปรารถนา ทองนาค. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมท่าแฉลง จังหวัดจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สิทธิวรรณ บุญยะมาลิก. (2561). การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีโดยใช้แนวคิดจิตตปัญญา ร่วมกับทฤษฎีของเดวิส เพื่อส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 1(1), 13–23.
- สุเทพ ผลภาค. (2550). การสร้างแบบทดสอบทักษะกีฬาฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประจักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2565, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/346747>
- อัมพร ชัยสวัสดิ์. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้การเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- อาณัติ อยู่นัด. (2562). รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสช่วยพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2565, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=165686
- อุษณีย์ ขวางนุกุ่ม. (2562). การพัฒนารูปแบบการใช้ชุดแบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอล รายวิชาพลศึกษา (ฟุตบอล) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สืบค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2565, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=172818
- Bloom, B.S. (1961). *Taxonomy of Education Objectives*. New York: David McKay.
- Davies I.K. (1971). *The Management of Learning*. London: McGraw – Hill.